

У К Р А Ї Н А
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

**Про добровільну
категоризацію туристичних
садиб області**

Відповідно до Стратегії розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року, затвердженої рішенням обласної ради від 17.10.2014 р. № 1401-32/2014, у рамках реалізації проекту ЄС «Івано-Франківська область – край для туризму» на виконання грантової угоди від 31.07.2014 р. № 2014/343-158, з метою розвитку сільського зеленого туризму на Івано-Франківщині:

1. Затвердити положення про процедуру добровільної категоризації туристичних садиб області (додається).

2. Головам райдержадміністрацій, міським головам міст обласного значення довести інформацію про добровільну категоризацію садиб сільського зеленого туризму до суб'єктів господарювання, які працюють у сфері сільського зеленого туризму.

3. Вважати таким, що втратило чинність, розпорядження облдержадміністрації від 23.11.2006 р. № 668 «Про затвердження Положення про процедуру добровільної категоризації індивідуальних засобів розміщення (туристичних садиб) області».

4. Розпорядження облдержадміністрації набирає чинності з дня його офіційного оприлюднення.

5. Координацію роботи та узагальнення інформації щодо виконання розпорядження покласти на головного відповідального виконавця – департамент міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури облдержадміністрації (Д. Романюк).

6. Контроль за виконанням розпорядження покласти на першого заступника голови облдержадміністрації С. Басараба.

**Голова обласної
державної адміністрації**

Олег Гончарук

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядження
облдержадміністрації
від _____ № _____

**Положення
про процедуру добровільної категоризації
туристичних садиб області**

ВСТУП

Протягом останнього десятиліття в Україні, і в Івано-Франківській області зокрема, активно формується розуміння сільського зеленого туризму як специфічної форми відпочинку в селі з широкими можливостями використання природного, матеріального і культурного потенціалу певних регіонів.

Розвиток сільського зеленого туризму у більшості країн світу розглядається як невід'ємна складова частина комплексного соціально-економічного розвитку села. Це актуально й для України, де особливо загострені соціально-економічні проблеми села. На початковому етапі сільський туризм потребує відносно незначних за обсягом інвестицій та є сектором, де створення нових робочих місць не потребує високих професійних знань і навичок.

Сільський туризм може стати, і реально вже стає, вирішенням проблем для тих представників сільського населення, які втратили роботу або були вимушені покинути заняття у галузі сільського господарства.

На даному етапі розвитку сільський туризм в області є більше додатковою діяльністю для пересічних сільських господарів, і доходи від неї складають від 5 до 50 відсотків доходу від особистого селянського господарства. Водночас, окремі господарі розглядають сільський туризм просто як урізноманітнення свого щоденного життя, займаються ним більше задля спілкування з гостями, а не тільки заради грошей.

Поступальний розвиток сільського зеленого туризму стримується відсутністю правових і нормативних засад цієї діяльності. Сотні жителів сіл області, що надають послуги у сфері сільського туризму, офіційно не легалізовані, не визначено їх статус (підсобне господарство чи підприємництво), не впорядковані стосунки з податковими службами, не

визначені санітарні та гігієнічні обов'язки, а також умови співпраці з клієнтом.

Нормативно-правова неврегульованість у значній мірі стримує вихід сільського туризму як на внутрішній, так і на міжнародний туристичний ринок, не дає змогу розвинути цей вид туризму у сільськогосподарських та депресивних районах із значними показниками незайнятого населення.

Актуальність проведення категоризації зумовлюється тими чинниками, що власники туристичних садиб, які пройшли процедуру категоризації, надають той перелік послуг і забезпечують ті умови комфорту проживання, які є чітко зрозумілими не тільки внутрішнім туристам, але й іноземним. Це, в свою чергу, за даними асоціації EUROGITES, забезпечує зменшення витрат на рекламування цих садиб при одночасному збільшенні кількості відпочиваючих. Особливою актуальністю проведення добровільної категоризації набуло саме в Івано-Франківській області, яка є лідером в Україні за кількістю туристичних садиб, які надають послуги гостинності. На початок 2015 року в області налічувалося 798 туристичних садиб.

Цим положенням запроваджується процедура проведення добровільної категоризації туристичних садиб, розташованих на території області, на основі рекомендованого стандарту категоризації, це призведе до підвищення рівня якості послуг, мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище.

Дія положення поширюється на туристичні садиби, які надають послуги розміщення та забезпечують обслуговування туристів на території області.

Положення про процедуру добровільної категоризації розроблено у рамках проекту «Івано-Франківська область – край для туризму», що впроваджується Івано-Франківською обласною державною адміністрацією за підтримки Івано-Франківської обласної ради та співфінансується Європейським Союзом на виконання грантової угоди від 31.07.2014 № 2014/343-158. Метою проекту є підтримка соціально-економічного зростання Івано-Франківщини через впровадження ефективної регіональної політики та розвиток туристичної галузі Прикарпаття.

Асоційовані партнери проекту: Регіональний фонд підтримки підприємництва по Івано-Франківській області, Регіональний туристично-інформаційний центр.

ТЕРМІНОЛОГІЯ

У цьому положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законами України «Про туризм», «Про особисте селянське господарство», «Про захист прав споживачів», ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги, ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів, ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення, та у таких значеннях:

Туристична садиба – загальна назва, яка використовується для визначення у цьому положенні таких індивідуальних засобів розміщування:

- 1) орендовані засоби розміщування:
 - а) кімнати, орендовані в сімейних будинках;
 - б) житло, орендоване у приватних осіб або через агентства;
- 2) інші типи індивідуальних засобів розміщування:
 - а) неосновне власне житло;
 - б) житло, що його надають безоплатно родичам та знайомим;
 - в) інші індивідуальні засоби розміщування туристів;
- 3) котеджі, вілли, бунгало;
- 4) сільський будинок;
- 5) фермерський будинок;
- 6) дача.

Категоризація – добровільна процедура встановлення відповідності послуг, що надаються туристичними садибами, рекомендованому стандарту категоризації з наступним присвоєнням визначної категорії.

Рекомендований стандарт категоризації – перелік вимог до туристичних садиб, яким встановлено класифікацію таких засобів розміщення, загальні вимоги до них та до послуг, які у них надають.

Категорія туристичної садиби – класифікаційне угруповання, що характеризується певним комплексом вимог, які ставлять до туристичної садиби. Туристичні садиби класифікуються за чотирма категоріями, яким відповідають символи – «С», «1», «2», «3». Вищу категорію позначають цифрою «3», середню – цифрою «2», нижчу – цифрою «1». Найнижча категорія – стандартна – позначається буквою «С» і не дає права власнику (уповноваженому представнику) садиби розміщувати піктограми у стилізованому вигляді ялинок на лайт-боксі та для інших маркетингових цілей.

Лайт-бокс – об’ємна рекламна конструкція з підсвічуванням та стилізованим зображенням піктограм у вигляді ялинок, виготовлена на замовлення для потреб проведення категоризації туристичних садиб.

Комісія з питань категоризації туристичних садиб в області – міжвідомчий колегіальний орган, уповноважений на здійснення добровільної категоризації туристичних садиб, розташованих на території області.

Експерт з питань категоризації туристичних садиб в області – уповноважена для проведення категоризації туристичних садиб особа.

ПРОЦЕДУРА ПРИСВОЄННЯ КАТЕГОРІЙ

1. Присвоєння (зміна) категорій туристичним садибам здійснюється Комісією з питань категоризації туристичних садиб в області (далі Комісія), що діє на підставі положення про Комісію (додаток 1), виключно за заявою та за добровільною згодою власника або уповноваженого ним представника туристичної садиби.

2. Заява про присвоєння відповідної категорії розглядається протягом одного місяця.

Голова Комісії у 10-денний термін після одержання заяви направляє запит експерту, який діє на підставі положення про експерта з проведення категоризації туристичних садиб (додаток 2). Рішення про присвоєння категорії (або відмову) приймається за результатами розгляду висновку експерта, який надається в письмовому вигляді у 20-денний термін після одержання запиту від Комісії. Власник або уповноважений представник туристичної садиби у 10-денний термін письмово повідомляється про рішення Комісії.

3. Після присвоєння відповідної категорії туристична садиба вправі використовувати знак (пiктограму), що відповідає категорії.

4. Категорія присвоюється строком на два роки. Після завершення терміну дії категорії Комісія переглядає рішення про присвоєння категорії.

Достроковий перегляд категорії здійснюється: за поданням власника або уповноваженого ним представника туристичної садиби, а також за заявами споживачів, за умови якщо після попереднього рішення щодо віднесення туристичної садиби до певної категорії минуло більше трьох місяців. Достроковий перегляд може здійснюватись не частіше одного разу на календарний рік.

У випадку виявлення помилок або неточностей оцінки туристичної садиби Комісією може бути ухвалено рішення про повторну інспекцію об'єкта.

5. Перегляд категорії здійснюється в порядку, встановленому для присвоєння категорії. За результатами висновку експерта Комісія приймає рішення про підтвердження, зміну або позбавлення категорії.

6. Комісія вправі направляти власникам або уповноваженим ними представникам туристичних садиб рекомендації щодо якості послуг, що надаються ними, отримувати від них інформацію, що стосується якості та номенклатури (асортименту) послуг та результатів розгляду рекомендацій Комісії.

**Директор департаменту
міжнародного співробітництва,
євроінтеграції та розвитку
туристичної інфраструктури**

Д. Романюк

Додаток 1
до Положення про процедуру
добровільної категоризації
туристичних садиб області

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КОМІСІЮ
З ПИТАНЬ КАТЕГОРИЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ САДИБ**

I. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

1. Комісія з питань категоризації туристичних садиб в області (далі Комісія) є постійно діючим міжвідомчим колегіальним органом.

1.2. Метою діяльності Комісії є здійснення добровільної категоризації туристичних садиб, розташованих на території області.

1.3. Завданнями Комісії є:

- віднесення туристичних садиб до категорій, передбачених цим положенням;

- здійснення контролю за дотриманням туристичними садибами вимог рекомендованого стандарту категоризації;

- підготовка обов'язкових до розгляду рекомендацій місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування та власникам туристичних садиб області.

1.4. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України і центрального органу виконавчої влади України в галузі туризму, облдержадміністрації та обласної ради, а також цим положенням.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІСІЇ

2.1. Персональний склад Комісії затверджується розпорядженням обласної державної адміністрації.

2.2. До складу Комісії входять уповноважені представники від:

- Громадської ради з питань міжнародного співробітництва і туризму при департаменті міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури обласної державної адміністрації;

- Івано-Франківського обласного центру розвитку туризму Регіонального туристично-інформаційного центру;

- Івано-Франківської обласної організації Спілки сприяння розвитку

сільського зеленого туризму в Україні;

- департаменту міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури обласної державної адміністрації;

- ДП «Івано-Франківськстандартметрологія».

2.3. Чисельний склад Комісії - 5 осіб.

2.4. Кандидатури членів Комісії (по одній особі) визначаються за поданням суб'єктів, перелічених у п. 2.2.

2.5. Члени Комісії призначаються терміном на 5 років.

2.6. На першому засіданні Комісія обирає зі свого складу голову та секретаря Комісії.

Голова Комісії скликає засідання Комісії та головує на них, підписує документи Комісії. Секретар Комісії організовує засідання та веде протоколи засідань Комісії.

2.7. Формою роботи Комісії є засідання, які проводяться в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал.

Позачергові засідання проводяться за ініціативою більшості членів Комісії при наявності поданих експертами пакетів категоризаційних документів.

Секретар Комісії повідомляє всіх членів Комісії про засідання не пізніше ніж за три дні до його проведення.

2.8. Засідання є правомочними, якщо в них бере участь більшість від загального складу Комісії.

2.9. Рішення Комісії приймаються простою більшістю від загального складу Комісії. За рішенням Комісії з окремих питань може проводитись таємне голосування.

2.10. Рішення Комісії відображаються у протоколах, які підписуються головою та секретарем Комісії.

2.11. Комісія має право запитувати необхідну для виконання її завдань інформацію, запрошувати фахівців та зацікавлених осіб.

2.12. Діяльність Комісії відбувається гласно та висвітлюється засобами масової інформації.

2.13. Організаційно-технічне забезпечення діяльності Комісії здійснює Івано-Франківський обласний центр розвитку туризму Регіонального туристично-інформаційного центру за участю департаменту міжнародного співробітництва, євроінтеграції та розвитку туристичної інфраструктури облдержадміністрації.

**Директор департаменту
міжнародного співробітництва,
євроінтеграції та розвитку
туристичної інфраструктури**

Д. Романюк

Додаток 2
до Положення про процедуру
добровільної категоризації
туристичних садиб області

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЕКСПЕРТА
З ПРОВЕДЕННЯ КАТЕГОРИЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ САДИБ**

1. Експерт з проведення категоризації туристичних садиб є повноважним представником Івано-Франківської обласної організації Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

2. Експерт з питань категоризації призначається головою правління Івано-Франківської обласної організації Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні за погодженням із членами Комісії.

3. Кандидатура експерта затверджується на засіданні Комісії за поданням Івано-Франківської обласної організації Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні.

4. Для призначення експертом кандидат повинен представити сертифікат або свідоцтво про проходження спеціальних короткотермінових курсів на базі Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, акредитованого вищого навчального закладу або однієї із закордонних організацій, що є членами EUROGITES.

5. Експерт виконує оцінку відповідності туристичною садибою послуг, що надаються, на основі письмового доручення Комісії, керуючись рекомендованим стандартом категоризації (додаток 3).

6. Експерт співпрацює з Комісією на постійній основі. Умови співпраці та методологія експертної оцінки засобів розміщення визначаються договором, що укладається з експертом на термін повноважень Комісії.

7. У випадку виявлення незначних недоліків, наявність яких впливає на відповідність туристичної садиби пропонованій категорії, і які власник або уповноважений представник туристичної садиби має можливість виправити до терміну засідання Комісії з питань категоризації, складається відповідний Акт-додаток до категоризаційної анкети, у якому експерт описує перелік недоліків, а власник (уповноважений представник) засвідчує власним підписом зобов'язання про їх усунення (виправлення) та

термін виконання. Цей Акт-додаток є невід'ємною частиною пакету категоризаційних документів.

8. Про виконання зобов'язань згідно Акта-додатка власник (уповноважений представник) повідомляє голову Комісії у письмовій формі.

9. У випадку відсутності письмового підтвердження про виконання умов згідно з Актом-додатком розгляд пакету категоризаційних документів не проводиться.

10. У випадку невиконання власником (уповноваженим представником) взятих на себе зобов'язань згідно з Актом-додатком приймається рішення про скасування вже присвоєної категорії.

11. Повторний розгляд відбувається тільки після проведення повторного інспектування цієї туристичної садиби.

12. Протягом 20 днів після проведення оцінки об'єкта на відповідність вимогам категоризації експерт подає в комісію з питань категоризації заповнену анкету та висновок щодо відповідності інспектованого об'єкта вимогам відповідної категорії, а також 10-12 фотографій туристичної садиби, які використовуватимуться для підтвердження параметрів рекомендованого стандарту категоризації та маркетингових цілей.

**Директор департаменту
міжнародного співробітництва,
євроінтеграції та розвитку
туристичної інфраструктури**

Д. Романюк

Додаток 3
до Положення про процедуру
добровільної категоризації
туристичних садиб області

РЕКОМЕНДОВАНИЙ СТАНДАРТ КАТЕГОРИЗАЦІЇ

I. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Рекомендований стандарт поширюється на туристичні садиби, які надають послуги розміщення та забезпечують обслуговування туристів на території області.

Він встановлює класифікацію таких засобів розміщення, загальні вимоги до них та до послуг, які у них надають.

Рекомендований стандарт розроблено на підставі законів України «Про туризм», «Про захист прав споживачів», міждержавних стандартів на туристично-екскурсійне обслуговування, основоположних аналогічних стандартів країн – членів асоціації EUROGITES (Польщі, Угорщини, Швеції, Швейцарії, Чехії).

Вимоги рекомендованого стандарту не суперечать вимогам чинного законодавства України та основним стандартам щодо неготельних засобів розміщення європейських країн.

У випадку прийняття та набрання чинності національних стандартів України, інших нормативних документів, які регулюють сферу надання туристичних послуг в Україні, рекомендованих стандартів EUROGITES – вимоги яких не будуть узгоджуватись з вимогами цього рекомендованого стандарту, критерії оцінки будуть переглянуті з метою приведення у відповідність з чинними нормативними документами. Також буде проведено додаткову перевірку усіх об'єктів з присвоєними категоріями на відповідність до нових чинних вимог.

II. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 N 324\95-ВР (зі змінами).
2. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 N 742-IV (зі змінами).
3. Закон України «Про захист прав споживачів» від 12.05.1991 N 1023-XII (зі змінами).

4. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 N 4004-XII (зі змінами).
5. Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10.01.2002 N 2918-III (зі змінами).
6. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12.05.2010 N 400, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 1 липня 2010 р. за N 452/17747 (зі змінами).
7. ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень, затверджені наказом Держкоммістобудування від 17.04.1992 N 44.
8. Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 N 145, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05.04.2011 р. за N 457/19195 (зі змінами).
9. ДБН В.2.2-9-2009 Громадські будинки та споруди. Основні положення, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.12.2009 N 705 (зі змінами).
10. ДБН В.1.2-10-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 26.01.2008 N 41.
11. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги.
12. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни та визначення.
13. ДСТУ ISO 9000-2001 Системи управління якістю. Основні положення та словник.
14. ДСТУ ISO 9004-2-96 Управління якістю та елементи системи якості. Частина 2. Настанови щодо послуг.
15. ГОСТ 28681.1-95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Проектирование туристских услуг.
16. ГОСТ 28681.2-95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Туристские услуги. Общие требования.
17. ГОСТ 28681.3-95 Туристско-экскурсионное обслуживание. Требования по обеспечению безопасности туристов и экскурсантов.

III. ПЕРЕЛІК КАТЕГОРИЗАЦІЙНИХ ВИМОГ

Рекомендований стандарт складається з 12 розділів, у кожному з яких конкретизовано критерії оцінки переліку вимог:

№	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
		С	1	2	3
I	Садиба, благоустрій території				
II	Приміщення загального користування				
III	Загальне технічне обладнання				
IV	Вимоги до житлового фонду				
V	Технічна оснащеність кімнат				
VI	Оснащеність кімнат меблями та інвентарем				
VII	Санітарні приміщення				
VIII	Приміщення для приготування їжі і гарячих напоїв та додаткові приміщення для надання послуг				
IX	Основні та додаткові послуги				
X	Вимоги до персоналу та його підготовленості				
XI	Загальні вимоги до безпеки та охорони довкілля				
XII	Додаткові пропозиції				

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

№	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
		С	1	2	3
I	САДИБА, БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ				
1.1	Наявність світлової вивіски або зовнішнього освітлення біля воріт (в'їзду на територію садиби)	-	-	+	+
1.2	Зовнішнє освітлення головного входу в будинок	+	+	+	+
1.3	Наявність дашка над головним входом у будинок	-	-	+	+
1.4	Наявність окремого входу у будинок для гостей	-	-	-	+
1.5	Місце для паркування автомобіля на території садиби	+	+	+	+
1.6	Наявність гаражу для паркування	-	-	-	+
1.7	Обладнане місце для відпочинку поза межами будинку (альтанка, пергола, колиба, зона відпочинку під тентом тощо) зі столом та місцями для сидіння	+	+	+	+
1.8	Спеціально обладнане місце для приготування страв на відкритому вогні (мангал, гриль тощо)	+	+	+	+
1.9	Декоративне і (або) огорожувальне озеленення території	-	+	+	+
1.10	Територія садиби не має ознак забруднення	+	+	+	+

	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
		С	1	2	3
II	ПРИМІЩЕННЯ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ				
2.1	Обладнання та меблі відповідають функціональному призначенню приміщення	+	+	+	+
2.2	Вітальня, що виконує функцію рецепції та зони	-	+	+	

	відпочинку, має мінімальну площу 10 м ²				
2.3	Вітальня, що виконує функцію рецепції, має мінімальну площу 10 м ²	-	-	-	+
2.4	Вітальня оснащена меблями (крісла, дивани, стільці, столи, журнальні столики)	-	+	+	+
2.5	Оздоблення підлоги та стін зі штучних та натуральних матеріалів	+	+	+	-
2.6	Оздоблення підлоги та стін з натуральних матеріалів	-	-	-	+
2.7	Декоративне оформлення інтер'єру приміщення картинами, виробами декоративно-ужиткового мистецтва тощо	-	-	+	+
2.8	Живі квіти та декоративні рослини	+	+	+	+
2.9	Штучне освітлення не менше ніж 10 Вт/м ²	+	+	+	-
2.10	Штучне освітлення не менше ніж 15 Вт/м ² Освітлювальні прилади гармонують із загальним стилем приміщення	-	-	-	+
2.11	Наявність килимів або килимового покриття у зоні відпочинку та у коридорах	-	-	+	+
2.12	Інформація для туристів (інформаційно-рекламна, природоохоронна, етнографічно-культурна, рятувальної служби)	-	+	+	+
2.13	Наявність окремої загальної кімнати відпочинку на кожному поверсі	-	-	-	+
2.14	Можливість переглядання телепередач у загальній кімнаті відпочинку	-	+	+	+
2.15	Можливість користуватися холодильником	+	+	+	+

	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
III	ЗАГАЛЬНЕ ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ	C	1	2	3
3.1	Наявність аварійного освітлення (ліхтарі, акумулятори)	+	+	+	+
3.2	Резервуар для запасу води щонайменше на 1 добу	+	+	+	+
3.3	Забезпечення підігріву води мінімум 2 години вранці та ввечері	+	+	-	-
3.4	Постійне цілодобове гаряче та холодне водопостачання	-	-	+	+
3.5	Кондиціонування приміщень спільного використання, або використання інших систем чи обладнання з можливістю забезпечення заміни повітря та дотримання температурного режиму від 18 до 22° С і вологості від 45% до 60%	-	-	+	+
3.6	Опалювання приміщень окремими приладами або центральне опалення	+	+	+	+
3.7	Телефон у будинку, доступний для туристів, у тому числі, для екстрених дзвінків	+	+	+	+

	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
IV	ВИМОГИ ДО ЖИТЛОВОГО ФОНДУ	C	1	2	3
4.1	Одно -, двомісних кімнат не менше	25%	50%	75%	100%

4.2	Мінімальна житлова площа однокімнатної одномісної спальні (без площі балкона, лоджії, санвузла та коридору) м ²	6	8	9	10
4.3	Мінімальна житлова площа однокімнатної двомісної спальні (без площі балкона, лоджії, санвузла та коридору) м ²	8	10	12	14
4.4	Мінімальна житлова площа однокімнатної тримісної спальні (без площі балкона, лоджії, санвузла та коридору) м ²	10	14	16	-
4.5	Мінімальна житлова площа однокімнатної чотиримісної спальні (без площі балкона, лоджії, санвузла та коридору) м ²	12	16	18	-
4.6	Для кімнат, у яких кількість ліжок більше чотирьох, до площі чотиримісної спальні додається на кожне наступне ліжко мінімум 5 м ² (якщо ліжка двоярусні – 9,5 м ²)	+	+	+	-
4.7	Кондиціонування житлових приміщень або використання інших систем чи обладнання з можливістю забезпечення заміни повітря та дотримання температурного режиму від 18 до 22° С і вологості від 45% до 60%	-	+	+	+
4.8	Мінімальна висота кімнати (см)	210	210	220	240
4.9	Мінімальна площа вільної підлоги з розрахунку на одного проживаючого (м ²)	2,5	2,5	2,75	3,00

V	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
	ТЕХНІЧНА ОСНАЩЕНІСТЬ КІМНАТ	С	1	2	3
5.1	Замок з внутрішнім запобіжником, або з можливістю закривання на ключ з внутрішньої сторони	+	+	+	+
5.2	Загальне освітлення (мінімум 60 Вт на кімнату)	+	+	+	+
5.3	Світильник (бра, торшер) біля кожного ліжка	-	+	+	+
5.4	Настільна лампа	-	-	+	+
5.5	Електричні розетки із зазначенням напруги. У кожній кімнаті у кількості не менше	2	2	3	4
5.6	Радіоприймач	-	-	+	+
5.7	Кольоровий телевізор	-	-	-	+
5.8	Забезпеченість супутниковою антеною або кабельним чи цифровим ТБ	-	-	-	+
5.9	Холодильник	-	-	-	+

VI	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
	ОСНАЩЕНІСТЬ КІМНАТ МЕБЛЯМИ ТА ІНВЕНТАРЕМ	С	1	2	3
6.1	Мінімальні розміри односпального ліжка (см)	80x190	80x190	90x200	90x200
6.2	Мінімальні розміри двоспального ліжка (см)	120x190	140x190	140x200	140x200
6.3	Можливість забезпечення дитячим або розкладним додатковим ліжком (крісло-диван тощо)	-	+	+	+
6.4	Допускається, як виняток, оснащення номерів	+	+	+	-

	двоюрусними ліжками, якщо висота кімнати становить мінімум 260 см, або відстань від ліжка другого ярусу до стелі становить не менше ніж 80 см)				
6.5	Комплект постільних речей і білизни: дві подушки, суцільний матрац з наматрацником, ковдра, додаткова ковдра, покривало на ліжко, підковдра, простирadlo, наволочки	+	+	+	+
6.6	Якість ліжок та матраців (оцінюється за шкалою 1 - 3)	1	1	2	3
6.7	Килимок біля кожного ліжка за відсутності килима або килимового покриття підлоги	-	+	+	+
6.8	Тумбочка біля кожного спального місця	-	+	+	+
6.9	Вішалка для верхнього одягу та головних уборів	+	+	+	+
6.10	Шафа гардеробна для одягу з полочками і плічками (або її еквівалент)	-	не < 2-х шт. на місце	не < 3-х шт. на місце	не < 4-х шт. на місце
6.11	Стільці або інші меблі для сидіння з розрахунку 1 на кожного гостя, але не більше 4 на кімнату	-	+	+	+
6.12	М'які крісла для відпочинку (щонайменше 2 на кімнату) або м'який диван	-	-	-	+
6.13	Стіл	-	+	+	+
6.14	Письмовий стіл зі стільцем	-	-	-	+
6.15	Вікна, оснащені гардинами або жалюзі, що затемнюють приміщення, та прозорими завісками	+	+	+	+
6.16	Дзеркало у кімнаті	-	+	+	+
6.17	Наявність щіток для одягу та взуття	+	+	+	+
6.18	Склянки або чашки з розрахунку 1 на одну особу	+	+	+	+
6.19	Набір посуду для чаю або кави	-	-	+	+
6.20	Оцінка чистоти та естетичного оформлення кімнати	1	1	2	3
6.21	Стан стін та підлоги в кімнаті	1	1	2	3
6.22	Стан меблів та обладнання в кімнаті	1	1	2	3
6.23	Декоративне оформлення кімнати	1	1	2	3
6.24	Вхід у санітарно-гігієнічний вузол з кімнати				+
6.25	Вхід у окремий санітарно-гігієнічний вузол з спільного коридору	-	-	+	+
6.26	Вхід у загальний санітарно-гігієнічний вузол з спільного коридору (кількість кімнат на 1 санвузол)	4	3	2	-
6.27	Інформаційно-довідкові матеріали у кімнаті (у тому числі іноземними мовами)	-	-	-	+

	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
VII	САНІТАРНІ ПРИМІЩЕННЯ	C	1	2	3
7.1	Кількість кімнат із повним санвузлом (умивальник, унітаз, ванна або душ)	-	25%	50%	75%
7.2	Кількість осіб, які припадають на 1 санітарно-гігієнічний вузол	10	8	6	4
7.3	Мінімальна площа санвузла з ванною (м ²)	-	3,8	4,2	4,5

7.4	Мінімальна площа санвузла з душовою кабіною (м ²)	-	3,3	3,8	4,0
7.5	Поручні біля ванни / душової кабіни				+
7.6	Інвентар та предмети санітарно-гігієнічного оснащення санвузлів в кімнаті (мінімальний перелік для усіх категорій): - дзеркало над умивальником з освітленням; - електрична розетка з маркуванням напруги біля дзеркала на відстані кабелю фену чи ел./ бритви; - поличка для туалетних речей; - завіски для ванни чи душу; - килимок на підлозі; - тримач для рушників, гачки для одягу; - склянка; - рушники на кожного гостя не менше ніж - банний рушник розміром не менше 40x80 см.; - туалетне мило на кожного проживаючого, або дозатор з рідким милом; - туалетний папір; - тримач для туалетного паперу; - щітка для унітаза (у футлярі); - кошик для сміття з вогнетривкого матеріалу; - кришка до унітазу.	- - - - - + - - - + - + + - + + + + + +	+ 1 + + + + 1 1 1 + + + + + + + + + + +	+ 1 + + + + 2 2 1 + + + + + + + + + + +	+ 2 + + + + 2 3 1 + + + + + + + + + + +
7.7	Повний санітарний вузол загального користування у будинку або поруч з ним (не більше ніж на 10 осіб, включаючи членів сім'ї). Мінімальні вимоги до обладнання санітарних вузлів загального користування. Туалети: туалетні кабіни, умивальник із дзеркалом, електрична розетка, туалетний папір, мило або дозатор рідкого мила, паперові серветки або електрорушники, гачки для одягу, кошики для сміття з вогнетривкого матеріалу. Ванні кімнати або душові: ванни або душові кабіни, туалетна кабіна, умивальник із дзеркалом та поличкою для туалетних речей, гачки для одягу, кошики для сміття з вогнетривкого матеріалу.	+	+	+	+
7.8	Природна вентиляція санітарних вузлів	+	+	-	-
7.9	Природна та примусова вентиляція санітарних вузлів	-	-	+	+
7.10	Санітарний блок типу «вигрібна яма»	+	-	-	-
7.11	Душ поза будинком	+	-	-	-

	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
VIII	ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ І ГАРЯЧИХ НАПОЇВ ТА ДОДАТКОВІ ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ НАДАННЯ ПОСЛУГ	C	1	2	3
8.1	Кухня для самостійного готування їжі, обладнана холодильником, газовою (електричною) плитою, або пічкою, придатною для готування їжі	-	+	+	+

8.2	Відповідно обладнана їдальня (спільна з кухнею, загальною кімнатою)	-	+	+	-
8.3	Відповідно обладнана їдальня (окрема від інших приміщень)	-	-	-	+
8.4	Кімната побутового обслуговування	-	-	-	+
8.5	Камера схову	-	-	+	+

ВИМОГА		КАТЕГОРІЯ			
ІХ	ОСНОВНІ ТА ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ	С	1	2	3
9.1	Цілодобовий прийом	+	+	+	+
9.2	Прибирання кімнати щоденно або за бажанням	-	+	+	+
9.3	Прибирання санвузла щоденно	+	+	+	+
9.4	Заправлення ліжок щоденно або за бажанням гостей	-	-	-	+
9.5	Зміна постільної білизни один раз на 5 діб	+	+	-	-
9.6	Зміна постільної білизни один раз на 3 доби	-	-	+	-
9.7	Зміна постільної білизни щоденно або за бажанням	-	-	-	+
9.8	Зміна рушників один раз на 3 доби	+	+	-	-
9.9	Зміна рушників один раз на 2 доби	-	-	+	-
9.10	Зміна рушників один раз на 1 добу або за бажанням	-	-	-	+
9.11	Прання з поверненням білизни протягом 24 год.	-	-	-	+
9.12	Надання можливості для прання в окремому приміщенні, обладнаному пральною машиною та із забезпеченням мийними засобами	-	-	+	+
9.13	Прасування на першу вимогу	-	-	-	+
9.14	Надання праски, прасувальної дошки на першу вимогу	-	+	+	+
9.15	Зберігання багажу в окремому приміщенні (на прохання гостя)	-	+	+	+
9.16	Інформаційні послуги (туристична інформація, екскурсії, гіді-перекладачі тощо)	-	+	+	+
9.17	На всій території садиби, або в спеціально відведених місцях доступний бездротовий Інтернет (Wi-Fi)	-	-	+	+
9.18	Надання першої долікарської допомоги, виклик швидкої допомоги, користування аптечкою першої допомоги	+	+	+	+
9.19	Послуги харчування. Надання сніданків	-	-	-	+
9.20	Харчування на замовлення.	-	-	-	+
9.21	Можливості для рекреації на території садиби (кількість послуг)	1	2	3	4
	Прокат спортивного та відпочинкового інвентарю (ракетки для тенісу чи бадмінтону тощо)				
	Прокат велосипедів				
	Прокат лиж				
	Стіл та інвентар для настільного тенісу				
	Басейн				
	Сауна (баня)				

	Тренажерний зал				
	Площадка для командних ігор (волейбол, баскетбол, міні-футбол тощо)				
	Гойдалки (гамак)				
	Інше				
	Всього				

X	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
		С	1	2	3
	ВИМОГИ ДО ГОСПОДАРІВ, ПЕРСОНАЛУ ТА ЙОГО ПІДГОТОВЛЕНOSTI				
10.1	Охайний зовнішній вигляд, дотримання власної гігієни власника та персоналу	+	+	+	+
10.2	Кваліфікація: Власник (управитель) повинен пройти навчання та мати сертифікат про засвоєння основних вимог щодо надання послуг у сфері сільського зеленого туризму. Персонал повинен бути підготовленим до виконання роботи та прийому туристів.	-	-	-	+
10.3	Наявність книги обліку гостей	+	+	+	+
10.4	Посадові інструкції для найманих працівників, що фіксують функціональні обов'язки і встановлені правила роботи	+	+	+	+
10.5	Персонал повинен проходити періодичний медичний огляд	+	+	+	+
10.6	Персонал повинен бути здатний створювати атмосферу гостинності, у стосунках з гостями виявляти доброзичливість. Готовий швидко та ефективно виконати прохання гостей	+	+	+	+
10.7	Можливість спілкування з гостями однією іноземною мовою	-	-	+	+

XI	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
		С	1	2	3
	ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ				
11.1	Виконання вимог загальної безпеки щодо перебування та відпочинку	+	+	+	+
11.2	Страховання відповідальності власників закладу розміщення перед третіми особами (туристами)				+
11.3	Протипожежна інструкція розміщена на видному місці	+	+	+	+
11.4	Контактна інформація для зв'язку з власниками та персоналом на видному місці і у кожній з кімнат	+	+	+	+
11.5	Правила проживання у садибі у кожній з кімнат	-	-	-	+
11.6	Прайс-лист на основні та додаткові послуги, які пропонуються в садибі			+	+
11.7	Наявність аптечки першої долікарської допомоги та інформація про найближчі медичні заклади	+	+	+	+

11.8	Вимоги охорони навколишнього середовища щодо утримання присадибної території, технічного стану будівель та споруд, водопостачання та каналізації не нижчі вимог ДСТУ 4268	+	+	+	+
11.9	Сміття та відходи збираються тільки в спеціально обладнаних та позначених місцях з дотриманням чинних санітарних вимог та правил згідно з ЗУ «Про відходи» та Державними санітарними нормами і правилами утримання територій населених місць	+	+	+	+
11.10	Тверді та рідкі побутові відходи складуються, тимчасово зберігаються, утилізуються та регулярно вивозяться згідно з вимогами Закону України «Про відходи» та Державними санітарними нормами і правилами утримання територій населених місць	+	+	+	+
11.11	Пропоновані альтернативні місця відпочинку, включаючи стежки пропонованих маршрутів, доглянуті та очищені від сміття	+	+	+	+
№	ВИМОГА	КАТЕГОРІЯ			
XII	ДОДАТКОВІ ПРОПОЗИЦІЇ	C	1	2	3
12.1	Наявність умов для обслуговування людей з обмеженими можливостями				
12.2	Наявність умов для обслуговування спеціалізованих туристів та туристичних груп (велосипедних, автомобільних тощо)				
12.3	Наявність на території садиби умов для організації ділових та конференц-турів				
12.4	Наявність на території садиби приватного музею, виставки, майстерні для проведення майстер-класів тощо.				
12.5	Допускається перебування з домашніми тваринами				
12.6	Наявність інших додаткових можливостей (вписати)				

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ

4.1. Для проходження процедури категоризації власники або уповноважені ними представники в туристичних садибах беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення життя та здоров'я туристів, збереження їхнього майна.

4.2. Власники або уповноважені ними представники забезпечують проживання в туристичних садибах неухильним дотриманням:

а) заходів, що гарантують особисту безпеку туристів і зберігання їхнього майна;

б) вимог державних будівельних норм під час проектування і будівництва та вимог безпеки технічної експлуатації будинків, споруд і устаткування, регламентованих нормативними документами.

4.3. Щоб забезпечити життя та здоров'я туристів, необхідно обов'язково дотримуватися вимог щодо зберігання, транспортування та готування харчових продуктів, встановлених нормативними документами.

4.4. Туристичні садиби потрібно обладнати системами протипожежного захисту відповідно до Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 N 1417.

4.5. Санітарно-технічне, технологічне та інше обладнання, прилади, меблі повинні бути у справному технічному стані, відповідати вимогам нормативних документів та експлуатуватися згідно з вимогами інструкцій з експлуатації.

4.6. Експлуатуючи електричне, газове устаткування, необхідно дотримуватися вимог, встановлених Правилами пожежної безпеки в Україні та правилами експлуатації, встановлених виробником у експлуатаційній документації на конкретне устаткування.

4.7. У туристичних садибах потрібно дотримуватися санітарно-гігієнічних та протиепідеміологічних правил і норм щодо:

4.7.1. утримання санітарно-технічного устаткування та інвентарю;

4.7.2. стану території, місць загального користування, приміщень будинків і різних споруд для туристів;

4.7.3. прання, прасування та зберігання білизни;

4.7.4. видалення відходів і захисту від комах та гризунів.

4.8. Туристичні садиби потрібно розташовувати в екологічно безпечній зоні.

4.9. Допустимий рівень звукового тиску та рівень звуку в приміщеннях повинен відповідати вимогам ДБН В.1.2-10-2008 Основні вимоги до будівель і споруд. Захист від шуму.

4.10. Питна вода повинна бути безпечна в епідеміологічному відношенні, нешкідлива за хімічним складом і відповідати нормам Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та Державним санітарним нормам та правилам «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10). За відсутності гарантії доброї якості питної води туристичні садиби потрібно устаткувати установками з оброблення води чи організувати підвезення питної води.

4.11. Мийні засоби повинні мати сертифікат відповідності, а препарати для дезінфекції, дезінсекції, дератизації, дезодорації - гігієнічний висновок державної санітарно-гігієнічної експертизи на

вітчизняну та імпортовану продукцію; їх потрібно застосовувати відповідно до вимог нормативних документів чи інструкцій з використання.

4.12. Обслуговуючий персонал повинен проходити медичний огляд відповідно до вимог, встановлених чинним законодавством України.

4.13. При рекламуванні послуг власники (управителі) туристичної садиби відповідають за достовірність інформації про запропоновані послуги та їх якість в порядку, встановленому законодавством України.

4.14. У туристичних садибах власники (управителі) забезпечують зберігання речей та майна споживача, який скористався послугами туристичної садиби, згідно з вимогами статті 975 Цивільного кодексу України та інших нормативно-правових актів.

V. КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ

5.1. Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування у межах їхньої компетенції контролюють дотримання рекомендованого стандарту категоризації туристичними садибами.

5.2. Методи контролю якості послуг у туристичних садибах застосовуються згідно з чинним законодавством України.

5.3. Комісія при наявності інформації про невідповідність послуг, що надаються туристичною садибою, присвоєній категорії має право призначити позачергову перевірку на відповідність туристичної садиби вимогам рекомендованого стандарту категоризації.

5.4. Члени Комісії мають право бути залученими (за згодою) до планових та позапланових перевірок, які проводяться експертами.

**Директор департаменту
міжнародного співробітництва,
євроінтеграції та розвитку
туристичної інфраструктури**

Д. Романюк